

Aan:	Het college van burgemeester en wethouders
Van:	PRO Kerkrade
Datum:	15 juli 2026
Betreft:	Artikel 38-vragen Reglement van Orde
Inzake:	Vervolg vragen proef verminderen illegale afvaldumpingen

Inleiding

Geacht college,

Op 14 juli 2026 heeft u de art. 38-vragen van de fractie Burgerbelangen Kerkrade beantwoord over een voorgestelde "proef verminderen illegale afvaldumpingen". Onze fractie heeft op 3 juli 2026 een werkbezoek gebracht aan Rd4 om feitelijke informatie op te halen over afval, in het bijzonder over zwerfafval en afvaldumpingen.

De boodschap van Rd4 was helder: de kans dat het plaatsen van extra "gratis" grofvuilcontainers het dumpprobleem oplost is klein. Bovendien staat zo'n actie haaks op waar Rd4 voor staat: het scheiden van afval en het hergebruiken van grondstoffen. De kern van het probleem is gedrag. Dat vraagt om voorlichting, bewonersparticipatie, regelgeving en handhaving in plaats van symptoombestrijding.

PRO Kerkrade wil voorkomen dat gemeenschapsgeld wordt uitgegeven aan een actie die per saldo niets oplost, het afvalscheiden ondermijnt en vooral profijt biedt aan inwoners die er het minst op aangewezen zijn. Wie écht hulp nodig heeft, moeten we gericht helpen. Wie z'n woning verbouwt of simpelweg geen zin heeft om de bestaande gratis voorzieningen te gebruiken, hoeft niet op kosten van de gemeenschap bediend te worden.

PRO Kerkrade stelt daarom de volgende vragen:

De proefactie en de beantwoording van eerdere vragen

1. Is het college het met Rd4 en onze fractie eens dat het enkele keren per jaar in verschillende wijken plaatsen van gratis afvalcontainers waarschijnlijk niet of nauwelijks helpt tegen afvaldumpingen? Zo nee, waarom niet?
2. Is het college het met ons eens dat investeren in inrichting, voorlichting, initiatieven van wijkbewoners, regelgeving en handhaving een grotere kans van slagen heeft? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat het college hier dan werk van maken?
3. Wij lezen in de antwoorden dat het college "welwillend" tegenover een proefactie staat, terwijl het in dezelfde brief erkent dat (a) een betrouwbaar verband tussen zo'n actie en minder dumpingen op voorhand niet aan te tonen is, (b) ervaringen elders (Heerlen, Groningen, Rotterdam) dat verband evenmin hebben aangetoond en (c) er geen betrouwbare kostenraming te maken is. Waarom wil het college dan toch bezien of een proefactie in deze vorm uit te voeren is?

4. Hoe verhoudt het tijdelijk plaatsen van containers voor ongesorteerd grofvuil zich tot de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van afvalscheiding, circulariteit en de VANG-doelstellingen? Erkent het college het risico dat een dergelijke actie het scheidingsgedrag van inwoners juist ondermijnt?
5. Onze fractie wil voorkomen dat een dergelijke proef vooral of alleen wordt benut door inwoners die er onevenredig van profiteren, zoals huishoudens/investeerdere die verbouwen en eenvoudig veel (sloop)afval kwijt willen, of inwoners die de bestaande gratis voorzieningen simpelweg links laten liggen.
Hoe borgt het college dat een eventuele proef terechtkomt bij inwoners die daadwerkelijk hulp nodig hebben bij het afvoeren van grofvuil? Denk hierbij aan ouderen, inwoners zonder eigen vervoer en minima.

Benutten van bestaande mogelijkheden

6. Grofvuil kan twee keer per jaar gratis naar het grondstoffenpark worden gebracht en kost daarna ook slechts een relatief gering bedrag. Kringloopspullen, oud ijzer en elektrische apparaten worden gratis aan huis opgehaald. De BEST-tas wordt zes keer per jaar gratis opgehaald. Is het college het met onze fractie eens dat dit voor iedereen met eigen vervoer meer dan voldoende is om goed om te gaan met eigen afvalstromen? Zo nee, waarom niet?
7. De gratis regeling voor grofvuil (2x per jaar) geldt alleen voor het zélf wegbrengen naar het grondstoffenpark. Voor het aan huis laten ophalen van grofvuil rekent Rd4 € 44,- per ophaalafpraak, vooraf te betalen. Erkent het college dat daarmee juist de groep die géén eigen vervoer heeft als enige moet betalen om op een correcte manier van grofvuil af te komen? Deelt het college de inschatting dat dit gericht én goedkoper is om deze doelgroepen te helpen dan een containeractie op touw te zetten waarvan, zoals wij vrezen, vooral andere doelgroepen van profiteren?
8. Welke mensen hebben ondanks de mogelijkheden uit vraag zes hulp nodig om gebruik te kunnen maken van bestaande faciliteiten? Hoe denkt het college deze wetenschap te gebruiken om de kern van het probleem aan te pakken: de afvaldumpingen zelf?
9. Welke inzet pleegt het college op handhaving bij de bekende hotspots rond ondergrondse containers en welke resultaten zijn daar tot nu toe mee geboekt? Is het college van plan deze inzet te verhogen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Alternatieven

10. Een aanzienlijk deel van afvaldumpingen hebben waarschijnlijk complexe oorzaken die niet verholpen worden met ruimere openingstijden of (nog) gunstigere tarieven. De oorzaken zullen gezocht moeten worden in achterliggende oorzaken, zoals de plek in de wijk bij ondergrondse containers, de sociale controle en de inrichting van de directe omgeving bij containers. Is het college het met onze fractie eens? Zo nee, waarom niet?
11. Hoe denkt het college deze mogelijke oorzaken verder aan te kunnen pakken?

-
- 12.** Tijdens ons werkbezoek gaf Rd4 aan samen met gemeenten aan een pilot te werken. Betreft dit dezelfde proefactie als waarover het college met de fractie Burgerbelangen Kerkrade in overleg treedt, of gaat het om een separaat initiatief? Kan het college inzicht geven in de status, de betrokken gemeenten, de rol van Kerkrade en het beoogde tijdpad?
- 13.** De bestaande regelingen zijn ruimhartig, maar kennelijk onvoldoende bekend. Is het college bereid om samen met Rd4 een gerichte voorlichtingscampagne op te zetten in de wijken met hotspots en in begrijpelijke taal? Zo ja, neemt het college hierin mee wat er allemaal al gratis kan, evenals het ondersteunen van bewonersinitiatieven voor het schoonhouden van de eigen wijk?
- 14.** De gemeente Kerkrade is niet de enige met dit (gedrags)probleem. In den lande proberen gemeenten verschillende oplossingen uit, [vaker met succes](#). De experimenten zijn gericht op het psychologische effect van de maatregelen. Enkele voorbeelden willen we expliciet noemen:
- omvormen tot ‘containertuintjes’ met echt groen, liefst met buurtbetrokkenheid
 - het werken met gekleurde i.p.v. grijze ondergrond, eventueel met teksten om deze plek schoon te houden
- We begrijpen dat elke maatregel naast positieve effecten ook kanttekeningen heeft, zoals de uitvoerbaarheid. Is het college bereid deze experimentele, structurele maatregelen te betrekken bij het onderzoek naar de proefactie en hierbij verschillende aspecten tegen elkaar af te zetten, zoals uitvoerbaarheid, kosten, kanttekeningen en verwacht succes?
- 15.** Kan het college de raad via agendering in de commissie informeren over gehele problematiek en de uitkomsten voordat het college overgaat tot uitvoering? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn mogen we agendering verwachten?
- 16.** Is het college bereid om, alvorens in te stemmen met welke proef dan ook, een nulmeting uit te voeren (aantal dumpingen per hotspot, opruimkosten) en vooraf meetbare doelstellingen en go/no-go-criteria vast te leggen, zodat achteraf objectief getoetst kan worden of de proef effect heeft gehad?
- 17.** Is het college bereid vooraf een maximumbudget (kostenplafond) voor een eventuele proef vast te stellen, de dekking daarvan aan te geven en de gemeenteraad hierover te informeren vóórdat de proef van start gaat?

Wij verzoeken het college deze vragen binnen de in het Reglement van Orde gestelde termijn schriftelijk te beantwoorden.
Alvast hartelijk dank voor uw antwoord.

Sander Gorissen
Fractievoorzitter

Sofrane Bosma
Burgercommissielid